

บันทึก

เรื่อง ท้าหรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
(บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดในขณะที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ)

กรมการขนส่งทางบก ได้มีหนังสือ ที่ คค.๐๓๐๒/๐๐๗๑๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมีข้อเท็จจริงว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้ประจำรถเป็นจำนวนมากได้ปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่ใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุแล้ว และได้ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มิได้บัญญัติบทกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ จึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่ใบอนุญาตสิ้นอายุนี้ จะมีความผิดและต้องระวางโทษประการใดหรือไม่ ในเรื่องนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

(๑) ฝ่ายแรกเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่ใบอนุญาตสิ้นอายุโดยมิได้ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ย่อมถือเสมือนว่าผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่โดยมิได้รับใบอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง จึงมีความผิดต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๕๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) ฝ่ายที่สองเห็นว่า การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้ประจำรถเป็นหน้าที่ของผู้ประจำรถทุกคนที่จะต้องปฏิบัติ เมื่อผู้ใดละเว้นมิได้ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงมีความผิดและต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๑๑^๓ และมาตรา ๑๖๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่ง

^๑ มาตรา ๑๐๐ ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถให้มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

^๒ มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท แต่ถ้าผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหน้าที่ผู้ขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^๓ มาตรา ๑๑๑ ให้นำบทบัญญัติทั้งหลายในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสารและนายตรวจมาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๔ มาตรา ๑๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติทั้งหลายในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสารและนายตรวจตามมาตรา ๑๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบกับมาตรา ๖๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

กรรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้วมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของฝ่ายแรก
จึงขอหาหรือความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าวและได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวง
คมนาคมและกรรมการขนส่งทางบก) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ โดยมีได้
ดำเนินการขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐๐^๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.
๒๕๒๒ ย่อมถือว่าปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก อันเป็น
การฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๙๓ ห้ามมิให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ เว้นแต่จะได้รับ
ใบอนุญาตจากนายทะเบียน”

คำว่า “ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน” นั้น หมายความว่าเป็นผู้มีใบอนุญาต
เป็นผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้วโดยมิได้ต่ออายุ
ใบอนุญาตตามกฎหมาย ย่อมไม่ใช่ใบอนุญาตตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่
เป็นผู้ประจำรถดังกล่าวจึงมีความผิดต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๕๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติการ
ขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เช่นเดียวกับผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถซึ่งไม่เคยได้รับใบอนุญาต
มาก่อนเลย คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงเห็นว่าความเห็นของ
กรรมการขนส่งทางบกถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ๖

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๕ มาตรา ๖๕ ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุหรือระหว่างถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับ
รถหรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

^๖ มาตรา ๑๐๐ ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถให้มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันที่ออก
ใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้
ประจำรถยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

^๗ มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท แต่
ถ้าผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติหน้าที่ผู้ขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นหรือทั้งจำทั้งปรับ.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๒๔